ਹਤਿਆਰੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਲ

ਜੰਮੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀ ਜੋ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾ ਗਾਈ ਜਾਵੇ

"ਮੇਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਸਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਨ। ਜੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕਦਰ ਸਸਤਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਡਰਾਵਨੇ ਹੋਣਗੇ।"

ਯਾਸਿਨ ਮਲਿਕ

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀ ਜੋ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਂਹ ਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਮਾਈਸੂਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਟੈਂਟ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜਦ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤਦ ਮੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਅਤੀਤ ਦੇ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦ 1989 ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਗਮੋਹਣ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਫਰਮਾਨ ਉਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦਮਨ ਦੀ ਛੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਤੈਨਾਤ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਈ। 21 ਜਨਵਰੀ 1990 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰ-ਅਮਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਮੁਜਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਅੰਧਾਧੁੰਦ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਮੁਜਾਹਰਾਕਾਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਬਦਸਤੂਰ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।' ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿਤ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ ਗਾਇਆ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਜਦ ਕਿ ਵੱਡੀ ਤਦਾਦ ਵਿਚ ਬਸਤੀਆਂ ਜਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਲੇਕਿਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ। ਸੋਪੋਰ ਵਿਚ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਟਮਾਲੂ ਨਿਵਾਸੀ ਸੈਯਦ ਬਸਾਰਤ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ (ਜਿਹੜੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ) 24 ਮਾਰਚ 1990 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਸੋਫੀ ਅਤੇ ਮੁਸਤਾਕ ਸਾਲਾ ਦੀ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਲਿਸਟ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਲੰਬੀ ਹੁੰਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੋਫੀ ਤੇ ਸਾਲਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਏਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਅਰਥ ਗਿਆ।

ਸਭ ਤੋਂ ਖਰਾਬ ਦੌਰ ਤਾਂ 1995 ਵਿਚ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਕੁਝ ਖਾੜਕੂ ਗੁਟਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਸਥਾਨਿਕ ਜ਼ੁਬਾਨ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਇਖਵਾਨੀ' ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਦੇ ਇਹ ਨਾਜ਼ੀ ਤੇ ਚੰਗੇਜ਼ ਖਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀ ਸਕਿਊਰਟੀ ਦੀ ਛਾਂ ਹੇਠ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ ਵਿਡੰਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸ 'ਅਤੰਕਵਾਦ' ਦੀ ਰਾਹ ਆਸਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਆਮ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਜਮਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

1996 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਡਾ. ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੀ ਤਥਾਕਥਿਤ ਨਾਮਧਰੀਕ ਸਰਕਾਰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਤਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ (ਐਸ.ਓ.ਜੀ.) ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਰਸੋਈਏ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿੰਨੇ 'ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ' ਮਾਰੇ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲੈਣੇ ਹੋਰ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਲਦੀ ਅਫਸਰ ਬਣਨ ਦੀ ਹੋੜ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ 'ਹਤਿਆਰੀ ਮਸ਼ੀਨ' ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, 'ਪਥਰੀਬਲ' ਦੀ ਉਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕੌਣ ਭੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਤੀ ਸਿੰਘਪੁਰਾ ਦੇ 35 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ 'ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅੱਤਵਾਦੀ' ਆਖ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਮ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਹਨ।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕਬਰਾਂ ਖੋਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਨਾਖਤ ਲਈ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਓਪਰੀ ਤਹਿ ਤਕ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਕੋਈ ਇਕੱਲਾ ਅਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ, ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ 'ਪਰਿਹਾਰ' ਅਤੇ ਉਸ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 'ਕੱਲੇ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹਨ? ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਓ.ਜੀ. ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫੋਰਸਾਂ ਮਾਫੀਏ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਫੀਏ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਰਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਪੈਸੇ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਉਹ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਦਰਅਸਲ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਬਕਾਇਦਾ 'ਨਾਇਕ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵੀ ਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਉਭਰ ਰਹੇ ਸੀ ਮੈਂ ਉਥੇ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਥੇ ਵੀ ਉਹੀ ਦੁਹਰਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਫੋਰਸਾਂ ਜੋ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਂਹ ਗਾਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸੁਲਝ ਜਾਵੇਗਾ